

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Complex social intercultural cu sală de sport multifuncțională pentru copiii care provin din familii aflate în stare de risc	Direcția de Asistență socială	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2010
		Crearea unui centru de voluntariat, dezvoltarea serviciilor sociale prin atragerea și implicarea a cât mai mulți voluntari, crearea unui centru de resurse pentru aceștia	Direcția de Asistență socială și Compartimentul RPRPM	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2010
		Măsuri pentru prevenirea traficului de persoane	Direcția de Asistență socială și Compartimentul RPRPM	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2009
		Modificarea scopului adăpostului pentru victimele violenței în familie - oferirea de adăpost, asistență socială și medicală, asistență emoțională, consultanță juridică victimelor violenței în familie sau în alte scopuri	Direcția de Asistență socială și Compartimentul RPRPM	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar	2009

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Accesibilizarea tuturor serviciilor și instituțiilor pentru persoanele cu handicap, îmbunătățirea accesului fizic și informațional	Direcția de Asistență socială, Direcția Tehnică și Compartimentul RPRPM	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar PPP	2009
		Dezvoltarea parteneriatelor administrație publică –sector non-guvernamental în domeniul asistenței sociale	Direcția de Asistență socială și Compartimentul RPRPM	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2009
	Sprijinirea politicilor culturale	Elaborarea unei strategii sectoriale pe probleme de cultură	Comisia de cultură a Consiliului Local și Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare	2009
		Elaborarea unei strategii legate de salvarea (conservarea și restaurarea) patrimoniului arhitectonic	Comisia de cultură a Consiliului Local și Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare	2009

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Crearea unui Comitet consultativ pe probleme de cultură	Comisia de cultură a Consiliului Local și Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local de cooperare	2009
		Dezvoltarea unei noi ramuri in Muzeul etnografic pentru realizarea unui muzeu al tehnicii	Comisia de cultură a Consiliului Local și Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare	2010
		Elaborarea unor proiecte pentru mobilarea, și ambientarea spațiilor publice disponibile cu lucrări de artă contemporană	Comisia de cultură a Consiliului Local și Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare	2010
		Elaborarea unor programe pentru promovarea valorilor culturale rădăuțene	Comisia de cultură a Consiliului Local și Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare	2010

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Participarea la evenimente culturale europene	Comisia de cultură a Consiliului Local și Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare	Semestrial
		Fructificarea parteneriatelor internaționale	Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare Programe de twinning	Permanent
		Valorificarea relațiilor internaționale transfrontaliere	Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare Programe de twinning	Permanent
		Valorificarea rolului Rădăuțiului prin accesarea statutului de membru al Alianței Orașelor Europene de Cultură	Comisia de cultură a Consiliului Local	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare Programe de twinning	Permanent

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Programe educaționale pentru conștientizarea rădăuțenilor de valorile culturale ale municipiului	Comisia de cultură a Consiliului Local	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare Programe de twinning	Semestrial
		Introducerea în școli a cursului opțional despre Patrimoniu cultural	Comisia de cultură a Consiliului Local în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean	Programe educaționale Programe culturale	2010
		Dezvoltarea de parteneriate educațional - culturale	Comisia de cultură a Consiliului Local în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean	Buget local Buget județean Programe educaționale Programe culturale	2009
		Înființarea unui Centru multicultural care să fie centru de comandă, finanțare și control a ofertei culturale	Comisia de cultură a Consiliului Local	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale	2010
		Înființarea și dezvoltarea unui Centru de informare culturală	Comisia de cultură a Consiliului Local	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale	2010

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Parteneriate externe pe teme de multiculturalitate	Comisia de cultură a Consiliului Local și Compartimentul programe și fonduri structurale		Permanent
		Organizarea la Rădăuți a Congresului multiculturalității	Comisia de cultură a Consiliului Local și Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare Programe de twinning	2011
		Reutilizarea și revigorarea Casei de cultură multifuncționale	Comisia de cultură a Consiliului Local	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale Programe de cooperare Programe de twinning	2010
		Demersuri în vederea obținerii Mărcii de Oraș Cultural de Marcă Europeană-QUALICITIES	Comisia de cultură a Consiliului Local	Buget local Buget județean Programe culturale	2009
		Promovarea rețelelor culturale și susținerea culturii locale existente	Comisia de cultură a Consiliului Local	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe culturale Programe bilaterale	Permanent

		Crearea unui brand al orașului prin cultură	Comisia de cultură a Consiliului Local	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe culturale	2010
Sprijinirea activităților de tineret și sport		Crearea unui Consiliu Consultativ al Tinerilor	Viceprimar	Buget local	2009
		Încurajarea implicării și participării tinerilor la luarea deciziilor privind comunitatea locală	Viceprimar	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2009
		Înființarea unui Centru pentru Tineret	Viceprimar	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2009
		Înființarea unor puncte pentru informarea și consilierea tinerilor privind diverse domenii	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2009

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Înființarea unui Centru studențesc	Viceprimar	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2009
		Programe de sprijinire și stimulare a creativității culturale în rândul tinerilor	Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Programe culturale	2009
		Sprijinirea ONG pentru derularea de programe și activități dedicate tinerilor	Compartimentul programe și fonduri structurale	Buget local	2009
		Amenajare terenuri de sport în cartiere	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2011
		Înființarea unui centru local pentru informare tineret pe probleme de locuințe	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	2009

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Program de combatere a șomajului în rândul tineretului	Direcția de asistență socială	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații POS DRU POD CCE	Anual
		Dezvoltarea unor programe pentru includerea tinerilor fără adăpost în forme de sprijin asociativ	Direcția de asistență socială	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații POS DRU POD CCE	Anual
		Modernizarea și dotarea bazelor sportive și de agrement existente	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar PPP	2010

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Sprijinirea modernizării asociațiilor sportive și cluburilor sportive finanțate de stat	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar PPP	2010
		Amenajarea unor terenuri de sport în cartiere	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar PPP	2011
		Finalizarea reamenajării unui stadion destinat atletismului și jocurilor precum și dezvoltarea unei infrastructuri moderne	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar PPP	2012

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Crearea unei baze sportive „Open”	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar PPP	2012
		Construirea unui complex sportiv cu stadion modern	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Credit bancar PPP	2013
		Amenajare teren de fotbal cu iarbă sintetică	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar PPP	2011
		Modernizarea stadionului municipal	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații Credit bancar PPP	2010

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Popularizarea și sprijinirea popularizării valorilor sportive	Compartimentul RPRPM	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe educaționale Programe bilaterale Programe ale unor fundații	Permanent
MODERNIZAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE	Dezvoltarea resurselor umane în administrația locală	Organizarea de cursuri de specializare a funcționarilor implicați în procesul de formulare și implementare a politicilor publice	Compartimentul resurse umane și informatică și Compartimentul programe fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe bilaterale Programe ale unor fundații POS DCA POS DRU	Anual
		Module de pregătire profesională	Compartimentul resurse umane și informatică și Compartimentul programe fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe bilaterale Programe educaționale POS DCA POS DRU	Anual
		Schimburi de experiență în programe de twinning și în proiecte transfrontaliere	Compartimentul programe fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe de twinning Programe transfrontaliere Programe bilaterale POS DCA POS DRU	Anual

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Training pentru funcționarii publici din administrația publică locală inclusiv pentru reprezentanții autorităților locale în consiliile de administrație ale școlilor, și din sectorul de sănătate pentru a implementa eficient noile servicii descentralizate	Compartimentul resurse umane și informatică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe bilaterale POȘ DCA POȘ DRU	Anual
		Training în domeniul evaluării performanțelor serviciilor publice	Compartimentul resurse umane și informatică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe bilaterale POȘ DCA POȘ DRU	Anual
		Punerea în practică a prevederilor legii 339/2008	Compartimentul resurse umane și informatică	Buget local Buget județean Buget de stat	2009
	Modernizarea bazei materiale și informatice a administrației publice locale	Extinderea clădirii primăriei și amenajarea unor noi spații care să deservească activitatea administrativă	Direcția Tehnică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale	2010
		Dotarea instituțiilor publice cu echipamente moderne, pachete software pentru eficientizarea activității acestora	Compartimentul resurse umane și informatică Compartimentul programe fonduri structurale	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale POȘ DCA	2009

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Implementarea unui sistem de management al proiectelor în sistemul informatic și instruirea personalului implicat	Compartimentul resurse umane și informatică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale POS DCA POD DRU	2009
		Susținerea conectării unităților școlare la internet prin conexiuni broadband	Compartimentul resurse umane și informatică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe bilaterale Programe ale unor fundații POR DMI 3.4 POS DCA POS DRU	2009
		Achiziționarea de echipamente de informare și comunicare pentru accesul larg al cetățenilor la informații de interes public, amenjarea unui Telecentru	Compartimentul resurse umane și informatică	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe bilaterale Programe ale unor fundații DMI 1.1 POS DCA	2010
	Creșterea transparenței și credibilității în fața cetățenilor și dezvoltarea instituțională	Dezvoltarea activității centrelor de informare a cetățenilor	Compartimentul resurse umane și informatică și Compartimentul RPRPM	Buget local Programe bilaterale Programe ale unor fundații POS DCA	Annual
		Organizarea unor dezbateri publice periodice	Compartimentul RPRPM	Buget local Programe bilaterale Programe ale unor fundații	Semestrial

**Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Rădăuți
2008 - 2013**

		Analiza problemelor specifice furnizării serviciilor publice în vederea simplificării și reducerii barierelor administrative pentru cetățeni	Compartimentul monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe bilaterale Programe ale unor fundații POS DCA	Semestrial
		Actualizarea permanentă a paginii de internet a Primăriei	Compartimentul resurse umane și informatică	Buget local POS DCA	Permanent
		Semnalizarea prin panouri sau plăci informative a tuturor investițiilor realizate de către administrația publică locală	Direcția Tehnică	Buget local	Permanent
		Comunicate de presă și spoturi radio/tv prin care primăria să aducă la cunoștința comunității toate investițiile majore realizate din surse proprii sau atrase	Compartimentul RPRPM	Buget local	Permanent
		Implementarea modelului de City Manager	Compartimentul resurse umane și informatică	Buget local POS DCA	2009
		Crearea unei zone de dezvoltare prin asocierea cu localitățile din apropiere pentru a coordona politicile de planning teritorial	Compartimentul juridic	Buget local Buget județean Buget de stat / programe guvernamentale Programe bilaterale Programe ale unor fundații POS DCA	2009

Capitolul 8. Surse de finanțare disponibile

❖ Bugetul local

Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că, în scopul asigurării autonomiei locale, Consiliul Local al municipiului Rădăuți are dreptul să elaboreze și să aprobe bugetul local al municipiului, în condițiile legii.

În exercitarea atribuțiilor privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a municipiului, Consiliul Local al municipiului Rădăuți aprobă, la propunerea primarului, bugetul local, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar, precum și contractarea și / sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, în numele unității administrativ-teritoriale, în condițiile legii.

Hotărârile privind bugetul local și hotărârile privind contractarea de împrumuturi se adoptă cu votul majorității consilierilor locali în funcție.

Primarul exercită funcția de ordonator principal de credite, întocmește proiectul bugetului local și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului local, inițiază, în condițiile legii, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emiterea de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale.

Veniturile bugetului local se constituie din:

- venituri proprii, formate din: impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri și cote defalcate din impozitul pe venit;
- sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat;
- subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete;
- donații și sponsorizări.

❖ Bugetul județean

Conform prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul județean îndeplinește atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului. În exercitarea acestor atribuții, consiliul județean aprobă, la propunerea președintelui consiliului județean, bugetul propriu al județului și adoptă strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială și de mediu a județului, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale.

În conformitate cu prevederile art. 33, alin. 3, lit. B din Legea privind finanțele publice locale, nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul județean poate repartiza sume din cota de 22% din impozitul pe venit încasat la bugetul de stat la nivelul județului Suceava, pentru echilibrarea bugetelor locale, în vederea susținerii programelor de dezvoltare locală și pentru proiecte de infrastructură, care necesită cofinanțare locală.

❖ Bugetul de stat

Legea privind finanțele publice locale, nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, stabilește principiile, cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea

și utilizarea fondurilor publice locale, precum și responsabilitățile autorităților administrației publice locale și ale instituțiilor publice implicate în domeniul finanțelor publice locale.

Transferurile de la bugetul de stat către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din împrumuturi externe la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat. Din bugetul de stat și din alte bugete se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local.

Autoritățile deliberative pot aproba colaborarea sau asocierea pentru realizarea unor lucrări și servicii publice locale. Colaborarea ori asocierea se realizează pe baza de contracte de asociere, în care se prevăd și sursele de finanțare reprezentând contribuția fiecărei autorități a administrației publice locale implicate. Aceste contracte se încheie de ordonatorii principali de credite, în condițiile mandatelor aprobate de fiecare consiliu local implicat în colaborare sau asociere.

❖ **Programe guvernamentale**

Guvernul României a sprijinit dezvoltarea locală printr-o serie de programe guvernamentale, care au avut un impact major asupra dezvoltării locale, dintre care cele mai recente sunt următoarele:

- Programul privind pietruirea, reabilitarea, modernizarea și / sau asfaltarea drumurilor de interes local clasate și alimentarea cu apă a satelor aprobat prin HG nr. 577/1997, cu modificările și completările ulterioare;
- Programul guvernamental privind alimentarea cu apă la sate și locuințe sociale conform HG nr. 687/1997, cu modificările și completările ulterioare;
- Proiectul sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și stațiilor de epurare a apelor uzate în localități cu o populație de până la 50.000 de locuitori;
- Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități;
- Construirea de locuințe sociale;
- Locuințe pentru tineri destinate închirierii - program derulat prin ANL;
- Programul “O Românie frumoasă”;
- Elaborarea / reactualizarea planurilor de urbanism generale ale localităților și a regulamentelor de urbanism;
- Programul consolidare și reabilitare săli de sport;
- Programul bazine de înot;
- Programul prioritar național pentru proiectarea și construirea de sedii pentru așezămintele culturale de drept public în localitățile unde nu există astfel de instituții, în mediul rural și mic urban.

Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în

localități

Prin „Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități”, se urmărește ca obiectivele generale de dezvoltare și modernizare a spațiilor verzi din localități să se îndeplinească prin înființarea de noi parcuri, scure și aliniamente plantate, precum și reabilitarea celor existente.

Pin program se pot finanța următoarele activități:

- a) Nivelare și terasare teren, inclusiv igienizarea terenului sau alte lucrări de modelare geometrică a terenului;
- b) Arături de plantare;
- c) Scarificare;
- d) Defrișări selective/înlăturare plante care prezintă pericol de contaminare cu boli sau dăunători;
- e) Tunderi de modelare și întreținere, ancorări, palisări;
- f) Replantări ale plantelor greșit amplasate sau degradate, completări, înlocuirea arborilor existenți cu specii rezistente la condiții de mediu și microclimat specific urban;
- g) Înlocuirea pieselor distruse, îmbătrânite;
- h) Amenajare lucrări;
- i) Decopertări;
- j) Săpare de gropi
- k) Drenaje și desecări (utilaje și instalații necesare);
- l) Aport de material pământos (transport, fertilizare chimică, fertilizare organică);
- m) Irigații (utilaje și instalații necesare);
- n) Fântâni arteziene și cișmele, lacuri de agrement;
- o) Plantări și replantări pe perioada de implementare a proiectului pentru covor vegetal, arbuști, arbori;
- p) Achiziții de puiți/semințe;
- q) Tratamente fito-sanitare;
- r) Amenajare locuri de joacă;
- s) Realizarea de alei/scări/ronduri etc.;
- t) Mobilier pentru locuri de joacă;
- u) Împrejmuire;
- v) Bănci, mese;
- w) Recipiente pentru colectarea selectivă a deșeurilor, inclusiv platforme betonate pentru colectarea deșeurilor;
- x) Lucrări pentru execuția instalației de iluminat a parcului (instalația);
- y) WC-uri ecologice.

Programul Bazine de înot

Programul „Bazine de înot” este derulat conform OMTCT nr. 674/2007 privind aprobarea Programului bazine de înot și a HG nr. 414/2007 privind aprobarea normelor metodologice de derulare a Programului. Autoritatea de Implementare este Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor prin Compania Națională de Investiții.

Punerea în funcțiune a bazinelor de înot asigură desfășurarea optimă a activităților sportive, pregătirea echipelor de performanță și echipelor reprezentative și, totodată, se pune accent pe dezvoltarea armonioasă a tinerilor, prin practicarea acestui sport.

Scopul programului: realizarea de bazine de înot în mai multe localități din țară.

Obiectivele programului: realizarea Programului prin promovarea a 3 tipuri de bazine de înot, adaptate cerințelor mediului urban, dezvoltarea armonioasă și sănătoasă a tinerilor:

- bazine olimpice
- bazine de polo
- bazine didactic școlare

Programul de reabilitare termică a blocurilor de locuințe – condominii, conform OUG nr. 174/2002, cu modificările și completările ulterioare

Creșterea performanței energetice a clădirilor este parte a aquis-ului comunitar, cerință a Directivei 91/2002/CE privind performanța energetică a clădirilor, transpusă în legislația română prin Legea nr. 372/2005.

Programul de reabilitare termică a blocurilor de locuințe urmărește creșterea performanței energetice a clădirilor, reducerea facturilor de energie termică și implicit scăderea efortului valutar pentru importul de energie, îmbunătățirea condițiilor de viață pentru părți importante din populație, îmbunătățirea aspectului estetic al clădirilor și al localităților.

Obiective: creșterea performanței energetice a unor blocuri de locuințe - condominii construite în perioada 1950 - 1990, indiferent de sistemul de încălzire al acestora.

Surse de finanțare a programului: prin Ordonanța de Urgență nr. 180/2008, Guvernul pune la dispoziție, prin Programul de reabilitare termică a blocurilor de locuințe, resurse financiare importante pentru investiții.

Prin realizarea *unui singur audit și a unui singur proiect tehnic pentru toate blocurile executate după același tip de proiect*, având în vedere faptul că în România blocurile au fost construite după un număr limitat de proiecte, se obțin economii importante de fonduri și timp la nivelul întregului program. Fondurile necesare pentru finanțarea cheltuielilor privind expertizarea tehnică a structurii de rezistență a clădirilor și a auditului energetic, precum și pentru proiectarea lucrărilor de reabilitare termică a blocurilor de locuit-condominii se asigură din bugetele autorităților administrației publice locale, iar ministerul va prelua din contribuția acestora, la execuția lucrărilor de reabilitare termică, trei procente pentru fiecare bloc de locuințe reabilitat. Astfel se face o redistribuire a sarcinilor în cadrul programului între autoritatea locală și minister, dar procentual, contribuția financiară rămâne aceeași atât pentru autoritatea locală cât și pentru minister.

Fondurile necesare pentru finanțarea cheltuielilor privind executarea lucrărilor pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit nominalizate în programele anuale se asigură astfel:

37% alocații de la bugetul de stat, 30% alocații de la bugetele locale și 33 % din fondul de reparații al asociației de proprietari.

Durata și etapele de derulare: Programul de reabilitare termică a blocurilor de locuințe este un program multianual și are următoarele etape de intervenție:

- a) **auditul energetic al clădirilor;**
- b) **proiectare etapa I:** elaborarea studiului de fezabilitate pe baza măsurilor specificate în auditul energetic;
- c) **proiectare etapa a II-a:** elaborarea proiectului tehnic și a detaliilor de execuție;
- d) **obținerea autorizației de construire;**
- e) **executarea și recepția lucrărilor de reabilitare termică.**

Contractarea expertizării și auditului energetic, a proiectării și execuției lucrărilor pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit nominalizate în programele anuale se face de către coordonatorii locali ai programelor anuale (primarii municipiilor, orașelor și comunelor, respectiv primarii sectoarelor municipiului București), cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind achizițiile publice.

Condițiile de eligibilitate luate în considerare la stabilirea programelor anuale sunt următoarele:

- a) existența hotărârii consiliilor locale ale municipiilor, orașelor și comunelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, de includere a blocurilor de locuințe-condominii în programele anuale;
- b) existența convenției încheiate de autoritatea administrației publice locale cu asociația de proprietari, întocmită în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență;
- c) alte criterii stabilite prin normele metodologice de aplicare a OUG 174/2002;
- d) alte condiții stabilite prin hotărâri ale consiliilor locale.

Documente necesare Asociațiile de proprietari transmit coordonatorilor locali (primarii municipiilor, orașelor și comunelor, respectiv primarii sectoarelor municipiului București) *solicitarea de includere în program*, conform anexei nr.2 a) din HG 1735/2006, însoțită de:

- a) fișa de identificare a clădirii, conform anexei nr. 2b din HG 1735/2006;
- b) hotărârea adoptată în adunarea generală, cu acordul majorității proprietarilor, privind reabilitarea termică a clădirii în condițiile de finanțare prevăzute de ordonanța de urgență și dovada constituirii fondului de reparații al asociației de proprietari.

❖ Programul Operațional Regional

Programul Operațional Regional acoperă șase arii principale, denumite **Axe Prioritare**, cu un buget prestabilit, axe care sunt divizate în secțiuni numite **Domenii Majore de Intervenție**.

Axele prioritare ale Programului Operațional Regional și Domeniile Majore de Intervenție sunt următoarele:

Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere prin care se acordă sprijin pentru dezvoltarea orașelor în vederea creșterii calității vieții locuitorilor și

crearea de noi locuri de muncă.

Domenii Majore de Intervenție:

- 1.1 Planuri integrate de dezvoltare urbană;
- 1.2 Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul public urban;
- 1.3 Dezvoltarea unui mediu de afaceri durabil;
- 1.4 Reabilitarea infrastructurii sociale, inclusiv a locuințelor sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale;

La nivelul fiecărei regiuni, prin Hotărârea Guvernului nr. 998/2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere, în municipiile București, Ploiești, Brașov, Cluj, Timișoara, Craiova, Constanța și Iași urmau să se realizeze cu prioritate investiții din programele cu finanțare națională. Alături de acești poli naționali, alte 13 municipii (Arad, Baia Mare, Bacău, Brăila, Galați, Deva, Oradea, Pitești Râmnicu-Vâlcea, Sibiu, Suceava și Târgu-Mureș) urmează să devină poli de dezvoltare urbană și să beneficieze cu prioritate de fondurile alocate prin POR.

Axei prioritare 1 îi sunt alocate 30% din fondurile POR, respectiv 1.391,17 milioane euro.

Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport (20,35% din bugetul alocat POR) acordă sprijin pentru reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane, inclusiv a șoselelor de centură.

Domenii Majore de Intervenție:

- 2.1 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construcția / reabilitarea șoselelor de centură.

La nivel național această axă este cea mai avansată, la data de 30.09.2008 fiind deja semnate 9 contracte de finanțare în valoare de 133 milioane euro, alte 5 proiecte fiind în faza de semnare a contractelor. Estimarea pe această axă până la sfârșitul anului se ridică la 230 contracte în valoare de 1,3 miliarde euro.

Există regiuni (NE, SV) care au depus proiecte care depășesc chiar cu 100 sumele alocate pe aceste axe, dar o eventuală alocare către axa 2 de pe alte axe nu poate fi luată în calcul decât după anul 2009. Se preconizează demararea unui program guvernamental pentru finanțarea acestor proiecte.

Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale (15% din bugetul POR) urmărește îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale, de sănătate și siguranță publică în situații de urgență și modernizarea infrastructurii educaționale.

Domenii Majore de Intervenție:

- 3.1 Reabilitarea / modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate;
- 3.2 Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale;
- 3.3 Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor Operaționale de intervenție în situații de urgență;
- 3.4 Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă;

Analiza efectuată la data de 30.09.2008 arăta că pe această axă sunt 100.000.000 milioane lei neutilizați deoarece pentru dezvoltarea serviciilor de intervenție în situații de urgență doar

regiunea Centru având depus un proiect.

Axa Prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local (17% din bugetul alocat POR) prin finanțare pentru dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor, reabilitarea centrelor industriale neutilizate; sprijinirea micro-întreprinderilor.

Domenii Majore de Intervenție:

- 4.1 Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor;
- 4.2 Reabilitarea centrelor industriale poluante și neutilizate și pregătirea pentru noi activități;
- 4.3 Sprijinirea dezvoltării micro-întreprinderilor.

Axa Prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului (15% din bugetul alocat POR) acordă sprijin pentru restaurarea patrimoniului cultural-istoric, modernizarea infrastructurii turistice, îmbunătățirea calității infrastructurii din zonele naturale care ar putea atrage turiști.

Această axă se caracterizează printr-un număr foarte mare de proiecte aparținând sectorului privat al turismului.

Domenii Majore de Intervenție:

- 5.1 Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; crearea și modernizarea infrastructurilor conexe;
- 5.2 Crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potențial turistic;
- 5.3 Valorificarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare pentru creșterea atractivității regiunilor României ca destinații turistice.

Axa Prioritară 6: Asistența tehnică (2,65% din bugetul alocat POR) acordă sprijin pentru implementarea transparentă și eficientă a Programului Operațional Regional.

Domenii Majore de Intervenție:

- 6.1 Sprijinirea implementării, managementului și evaluării Programului Operațional Regional;
- 6.2 Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind Programul Operațional Regional;

❖ **Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice**

Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice se referă direct la prima prioritate a Planului Național de Dezvoltare 2007 – 2013 **Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere** și la a doua prioritate tematică a Cadrului Strategic Național de Referință **Creșterea competitivității pe termen lung** și contribuie la implementarea priorităților tematice ale CSNR.

Obiectivul general al POS CCE este creșterea productivității întreprinderilor românești și reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii Europene. Măsurile întreprinse vor genera până în 2015 o creștere medie a productivității de aproximativ 5,5% anual și vor permite României să atingă un nivel de aproximativ 55% din media Uniunii Europene.

POS CCE are următoarele **axe prioritare**:

- Axa Prioritară 1: Un sistem inovativ și eco-eficient de producție
- Axa Prioritară 2: Competitivitate prin cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare
- Axa Prioritară 3: Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru sectoarele privat și public
- Axa Prioritară 4: Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice
- Axa Prioritară 5: Asistența tehnică

Axele prioritare ale strategiei POS CCE sunt în conformitate cu liniile directoare din propunerea Comisiei Europene privind Cadrul pentru competitivitate și inovare 2007-2013 și iau în considerare liniile directoare stabilite de către Comisie privind politica de coeziune pentru 2007-2013.

Autoritatea de Management pentru POS CCE este Ministerul Economiei și Finanțelor.

Organismele intermediare desemnate pentru POS CCE sunt, în funcție de domeniul de intervenție/ sfera de responsabilitate:

- ✓ Ministerul pentru IMM, Comerț, Turism și Profesii Liberale;
- ✓ Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din cadrul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului;
- ✓ Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor;
- ✓ Direcția Generală Politică Energetică din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor.

Total alocări financiare 2007 - 2013 (milioane euro)

Fonduri alocate	Fonduri Europene	Fonduri naționale
3.011,1	2.554,2	456,9

În cadrul POS CCE, autoritățile publice locale sau formele asociative ale acestora sunt eligibile în cadrul următoarelor axe:

Axa Prioritară 3 – Tehnologia informației și comunicațiilor pentru sectoarele privat și public

3.1 Susținerea utilizării tehnologiei informației

3.1.1. Sprijinirea accesului la broadband și la serviciile conexe

Data lansării: 21 aprilie 2008;

Termen de depunere: 22.08.2008 (în limita bugetului disponibil);

Bugetul apelului: 9 milioane euro;

Proiecte depuse: 317.

3.1.2 Sprijin pentru autoritățile administrației publice locale pentru realizarea rețelelor broadband și a punctelor de acces public la internet în bandă largă (PAPI) în zonele de eșec al pieței (zone rurale și mici urbane defavorizate din punct de vedere al accesului);

Data estimată a lansării: decembrie 2008

3.1.4 Susținerea conectării unităților școlare la internet prin conexiuni broadband

Data lansării: 30 iulie 2008;

Termen de depunere: depunere continuă 20.08.2008 – 28.11.2008 (în limita bugetului alocat)

Bugetul apelului: 30 milioane euro

Axa Prioritară 4 – Creșterea eficienței energetice și a siguranței în aprovizionare, în contextul combaterii schimbărilor climatice

4.2 Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea de energie "verde"

4.2.1 Sprijinirea investițiilor în modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, prin valorificarea resurselor energetice regenerabile: a biomasei, a resurselor hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală 10 MW), solare, eoliene, a biocombustibilului, a resurselor geotermale și a altor resurse regenerabile de energie.

Data lansării: 01 august 2008;

Termen de depunere: depunere continuă 11.08.2008 – 30.09.2008 (în limita bugetului alocat)

Bugetul apelului: 80 milioane euro

Număr de proiecte depuse: 1

❖ Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU) stabilește axele prioritare și domeniile majore de intervenție ale României în domeniul resurselor umane în vederea implementării asistenței financiare a Uniunii Europene prin intermediul Fondului Social European, în cadrul Obiectivului Convergență, pentru perioada de programare 2007 - 2013.

Axele prioritare sunt următoarele:

Axa prioritară 1: Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere are ca **obiectiv general** dezvoltarea rutelor flexibile de învățare pe tot parcursul vieții și creșterea accesului la educație și formare prin furnizarea unei educații inițiale și continue moderne și de calitate, incluzând învățământul superior și cercetarea.

Domenii de intervenție:

- ✓ Acces la educație și formare profesională inițială de calitate;
- ✓ Învățământ superior de calitate;
- ✓ Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare;
- ✓ Calitate în FPC;
- ✓ Programe doctorale și postdoctorale în sprijinul cercetării.

Axa prioritară 2: Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii are ca **obiectiv general** facilitarea accesului la educație, creșterea ocupabilității și a nivelului educațional al resurselor umane, într-o abordare de tip pe tot parcursul vieții, în contextul societății bazate pe cunoaștere.

Domenii de intervenție:

- ✓ Tranziția de la școală la viața activă;
- ✓ Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii;
- ✓ Acces și participare la formare profesională continuă.

Axa prioritară 3: Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor are ca **obiectiv general** promovarea culturii antreprenoriale, flexibilității și adaptabilității prin sprijinirea forței de muncă și a întreprinderilor competente, pregătite și adaptabile.

Domenii de intervenție:

- ✓ Promovarea culturii antreprenoriale;
- ✓ Formare profesională și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității;
- ✓ Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor pentru partenerii sociali și societatea civilă.

Axa prioritară 4: Modernizarea serviciului public de ocupare are ca **obiectiv general** creșterea calității, eficienței și transparenței serviciilor de ocupare furnizate de Serviciul Public de Ocupare.

Domenii de intervenție:

- ✓ Întărirea capacității SPO de furnizare a serviciilor de ocupare;
- ✓ Formarea personalului propriu SPO.

Axa prioritară 5: Promovarea măsurilor active de ocupare are ca **obiectiv general** facilitarea integrării pe piața muncii a șomerilor tinerilor și a șomerilor de lungă durată, atragerea și menținerea unui număr mai mare de persoane pe piața muncii, inclusiv în zonele rurale și sprijinirea ocupării formale.

Domenii de intervenție:

- ✓ Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare;
- ✓ Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă.

Axa prioritară 6: Promovarea incluziunii sociale are ca **obiectiv general** facilitarea accesului pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și promovarea unei societăți incluzive și coezive în scopul asigurării bunăstării tuturor cetățenilor.

Domenii de intervenție:

- ✓ Dezvoltarea economiei sociale;
- ✓ Îmbunătățirea accesului și participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii;
- ✓ Promovarea oportunităților egale pe piața muncii;
- ✓ Inițiative trans-naționale pe piața inclusivă a muncii.

Axa prioritară 7: Asistență tehnică are ca **obiectiv general** sprijinirea procesului de implementare a programului și utilizarea efectivă a aportului financiar comunitar și a cofinanțării naționale prin:

- Unitatea Autorității de Management performanta și calificată și un Organism Intermediar;
- Utilizarea strategică a evaluării;
- Coerența între acțiuni, promovarea compatibilității proiectelor realizate cu acquis-ul și politicile Uniunii Europene;
- Promovarea obiectivelor și operațiilor POSDRU.

Domenii de intervenție:

- ✓ Sprijin pentru implementarea, managementul general si evaluarea POSDRU;
- ✓ Sprijin pentru comunicare si promovarea POSDRU.

Alocarea financiară totală pe axe prioritare (milioane euro)

	Contribuție UE	Contribuție națională	Finanțare totală	Rata cofinanțării
Axa prioritară 1	797,8	193,9	991,7	80,44%
Axa prioritară 2	911,7	79,6	991,3	91,97%
Axa prioritară 3	450,1	69,4	519,6	86,63%
Axa prioritară 4	176,6	58,8	235,5	75,00%
Axa prioritară 5	476,4	66,9	543,3	87,68%
Axa prioritară 6	540,6	103,3	644,0	83,94%
Axa prioritară 7	122,7	40,9	163,6	75,00%
Total	3.476,1	613,1	4.137,2	

❖ **Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative**

Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (PO DCA) contribuie la implementarea celei de-a patra priorități de dezvoltare națională din Planul Național de Dezvoltare 2007 – 2013 **Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale și întărirea capacității administrative** pentru a avea un impact pozitiv asupra administrației publice, pentru a stimula dezvoltarea economică.

Tema centrală a Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative constă în creșterea încrederii în administrația publică, iar **obiectivul general** este reprezentat de creșterea eficienței administrației publice în beneficiul socio-economic al societății românești.

Obiective specifice:

1. Îmbunătățirea managementului ciclului de politici publice;
2. Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor.

Capacitatea administrativă este văzută ca ansamblul resurselor materiale, instituționale și umane de care dispune o unitate administrativ-teritorială, precum și acțiunile pe care le desfășoară aceasta pentru exercitarea competențelor stabilite prin lege.

Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative este implementat prin intermediul a trei **axe prioritare**:

Axa prioritară 1: Îmbunătățiri de structură și proces ale managementului ciclului de politici publice are ca **obiectiv prioritar** contribuția la dezvoltarea sustenabilă a capacității administrative publice din România, prin intermediul îmbunătățirilor structurale și de proces ale ciclului de management de politici publice.

Domenii de intervenție:

- ✓ Îmbunătățirea procesului de luare a deciziei la nivel politico-administrativ.
- ✓ Creșterea responsabilizării administrației publice prin:
  - Îmbunătățirea sistemelor de raportare a performanței;
  - Dezvoltarea unei culturi a evaluării la nivel central și local;
- ✓ Îmbunătățirea eficacității organizaționale.

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea calității și eficacitatea și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe descentralizare are ca **obiectiv general** îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor publice la nivel central și local.

Domenii majore de intervenție:

- ✓ Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor
- ✓ Sprijinirea procesului de descentralizare a serviciilor sectoriale

Axa prioritară 3: Asistență Tehnică are ca **obiectiv general** contribuția la procesul de implementarea al Programului Operațional, inclusiv pregătirea pentru următoarea perioadă de programare, având ca scop utilizarea eficientă și transparentă a fondurilor structurale și a cofinanțării naționale prin:

- Asigurarea unei calități ridicate și a coerenței măsurilor privind implementarea;
- Menținerea unor sisteme eficiente de management și control pentru aceste fonduri.

Domenii de intervenție:

- ✓ Sprijinirea managementului general al PO DCA, inclusiv pregătirea următorului exercițiu de programare;
- ✓ Sprijinirea strategiei de comunicare și promovare a PO DCA.

Alocarea indicativă pe axele prioritare

	Contribuție UE (mil euro)	Contribuție națională (mil euro)	Finanțare totală (mil euro)	Rata cofinanțării UE
Axa Prioritară 1.	116,4	20,5	137,0	85,00%
Axa Prioritară 2.	83,2	14,6	97,8	85,00%
Axa Prioritară 3.	8,3	2,7	11,0	75,00%
Total	208,0	38,0	246,0	

❖ **Programe de cooperare teritorială**

Programul de Cooperare Interregională ESPON 2013

Programul ESPON 2013 este un program operațional în cadrul Obiectivului Cooperare Teritorială Europeană al Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, pentru sprijinirea elaborării politicii privind coeziunea teritorială și dezvoltarea armonioasă a teritoriului european prin furnizarea de informații, statistici, studii, analize, strategii și scenarii comparabile de dinamica teritorială, precum și prin punerea în evidență a potențialului și posibilităților de dezvoltare a regiunilor și teritoriilor mai mari, cu scopul de a contribui la creșterea competitivității, intensificarea cooperării teritoriale și dezvoltarea echilibrată durabilă a teritoriului european.

Prioritățile Programului ESPON 2013:

- ✓ Prioritatea 1: cercetare aplicată în domeniul dezvoltării teritoriale, competitivității și coeziunii teritoriale (furnizarea de date privind tendințele teritoriale, perspectivele și impactul politicilor sectoriale);
- ✓ Prioritatea 2: analize focalizate spațial, realizate la cererea utilizatorilor (elaborarea de modele de dezvoltare a diferitelor tipuri de teritorii ținând cont de situarea acestora în context european);
- ✓ Prioritatea 3: platformă și instrumente științifice (elaborarea de indicatori teritoriali comparabili și de instrumente analitice);
- ✓ Prioritatea 4: valorificarea rezultatelor cercetărilor, consolidarea spiritului de proprietate asupra rezultatelor, creșterea participării la procesul de luare a deciziei (se urmărește stimularea dialogului și dezvoltarea relațiilor de comunicare între instituțiile din domeniul cercetării și autoritățile publice responsabile cu dezvoltarea teritorială);

- ✓ Prioritatea 5: asistență tehnică, sprijin pentru asigurarea coerenței și sinergiei conținutului proiectelor elaborate în cadrul priorităților programului și dezvoltarea capacității de comunicare cu beneficiarii programului.

Grupul țintă este format din beneficiarii rezultatelor proiectelor de cercetare aplicată autorități publice de la toate nivelurile administrației publice și comunitatea de cercetare: Comisia Europeană, toate statele membre și celelalte state participante la program, autoritățile corespondente de la nivel regional sau local, institutele de cercetare și universitățile publice, factori de decizie în elaborarea și implementarea politicii regionale și de coeziune.

Buget total – milioane euro			Din care (milioane euro):			
			FEDR	% din total	Co-finantări naționale	% din total
TOTAL	45,4	100%	34,0	75%	11,4	25%

Programul de Cooperare Transnațională Sud Estul Europei

Aria de cooperare a programului cuprinde:

- trei state membre vechi: Austria, Grecia și Italia (regiunile: Lombardia, Bolzano / Bozen, Trento, Veneto, Friuli-Venezia-Giulia, Emilia Romagna, Umbria, Marche, Abruzzo, Molise, Puglia, Basilicata);
- cinci state membre noi: Bulgaria, Ungaria, România, Slovenia, Slovacia;
- un stat candidat: Croația;
- un stat cu statut de candidat cu care nu au fost demarate negocierile: Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei;
- patru state potențial candidate: Albania, Bosnia, Muntenegru și Serbia;
- două state cu care Uniunea Europeană are relații speciale: Moldova și Ucraina (Oblasturile: Cjermovestka, Ivano-Frankiviska, Zakarpat-ska, Odessa).

Bugetul este unic pentru cele 8 state membre, pe durata celor 7 ani de programare.

Buget total (milioane euro) FEDR + cofinanțare națională		Din care	
		FEDR	Confinanțare națională
TOTAL	245,111.97	206,691,645	38,420.329

Bugetul pentru celelalte state (milioane euro):

	2007	2008	2009
Albania	0,2	0,2	0,2
Bosnia și Herțegovina	0,45	-	-
Croația	0,4	0,4	0,4
Macedonia	0,5	0,5	0,5
Serbia	1,114.00	0,589	0,764
Muntenegru	0,67	0,76	0,84

Obiectivul strategic general al programului constă în crearea de parteneriate transnaționale în domeniul de importanță strategică, în scopul îmbunătățirii procesului de integrare teritorială, economică și socială și al sprijinirii coeziunii, stabilității și competitivității.

Axe prioritare ale programului:

- Axa prioritară 1: Sprijinirea inovării și antreprenoriatului;
- Axa prioritară 2: Protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător;
- Axa prioritară 3: Îmbunătățirea accesibilității;
- Axa prioritară 4: Dezvoltare sinergiilor transnaționale ale zonelor cu potențial

Programul de Cooperare Interregională INTERREG IV C

Aria de cooperare a programului cuprinde cele 27 de state membre, Norvegia și Elveția – state partenere cu statut special.

Pe durata celor 7 ani de programare bugetul este unic pentru cele 27 state membre, la care se adaugă câte 3 milioane de euro contribuția celor două state partenere cu statut special.

Buget total (milioane euro) FEDR + cofinanțare națională	Din care		
	FEDE	Confinanțare națională	
TOTAL	405,095	321,322	83,773

Obiectivul strategic general al programului constă în creșterea eficacității politicilor de dezvoltare regională și a contribuției acestora la modernizarea economică și întărirea competitivității în Europa, în domeniile inovării, economiei cunoașterii, mediului și prevenirii riscului prin mijloace de cooperare interregională.

Axele prioritare ale programului sunt:

- Axa prioritară 1: Inovare și economia cunoașterii (Inovare, cercetare și dezvoltare tehnologică; Antreprenoriatul și IMM-urile; Societatea informațională; Ocuparea forței de muncă, capitalul uman și educație);
- Axa prioritară 2: Mediu și prevenirea riscului (Riscuri naturale și tehnologice; Managementul apei; Managementul deșeurilor; Biodiversitatea și conservarea patrimoniului natural; Energia și transportul public durabil; Patrimoniul cultural și peisajul);
- Axa prioritară 3: Asistență tehnică – Sprijin pentru implementarea programului.

Alocarea financiară pe axe prioritare:

Distribuirea bugetelor totale eligibile	Finanțare totală eligibilă (euro)	Finanțare FEDR (euro)	Finanțare națională (euro)
TOTAL	405,094,936	321,321,762	83,773,174
Axa 1 - Inovare și economia	220,908,711	176,726,969	44,181,742

cunoașterii			
Axa 2 - Mediu și prevenirea riscului	156,644,359	125,315,487	31,328,872
Axa 3 - Asistență Tehnică	27,541,866	19,279,306	8,262,560

Primul apel de proiecte a fost lansat pe 21 septembrie 2007, cu termen pentru depunerea de proiecte: 15 ianuarie 2008. Al doilea apel de proiecte a fost lansat pe 27 octombrie 2007, cu termen pentru depunerea de proiecte: 30 ianuarie 2009.

Programul de Cooperare Interregională URBACT II

Aria de cooperare a programului cuprinde cele 27 de state membre, Norvegia și Elveția – state partenere cu statut special, statele candidate la aderarea la Uniunea Europeană pot fi considerate partenere în funcție de interesul exprimat (statele cu finanțare IPA) precum și alte state (cu finanțare proprie) vecine cu Uniunea Europeană, care își exprimă oficial interesul de a participa în program

Bugetul programului: (unic pentru 27 state membre pentru perioada 2007-2013, la care se adaugă contribuția Elveției și Norvegiei):

Buget total eligibil milioane euro FEDR + cofinanțare națională		Din care	
		FEDR	Cofinanțarea națională ex-ante
TOTAL	67,82	53,32	14,50
România			0.154
Alte state partenere			14,346

Obiectivul strategic general al programului constă în satisfacerea necesarului de informații în procesul de eficientizare a politicilor de dezvoltarea urbană durabilă, prin care toate regiunile europene sunt ajutate să se adapteze viitoarelor circumstanțe de dezvoltare.

Axele prioritare ale programului:

- Axa prioritară 1: Orașe promotoare ale creșterii economice și ocupării forței de muncă;
  - ✓ promovarea antreprenoriatului;
  - ✓ îmbunătățirea inovării și economiei cunoașterii;
  - ✓ ocuparea forței de muncă și capitalul uman;
- Axa prioritară 2: Orașe Atractive și Unite;
  - ✓ dezvoltarea integrată a zonelor degradate sau în curs de degradare;
  - ✓ integrarea socială;
  - ✓ aspectele legate de mediu;
  - ✓ guvernanta și planificarea urbană.
- Axa prioritară 3: Asistența tehnică (asigură managementul și implementarea programului)

Alocarea financiară pe axe prioritare:

Distribuirea bugetelor totale eligibile	Finanțare totală eligibilă (euro)	Finanțare FEDR (euro)	Finanțare națională (euro)
TOTAL	67,817,875	53,319,170	14,498,705
Axa 1 - Orașe promotoare ale creșterii economice și ocupării forței de muncă	28,882,993	23,462,849	5,420,144
Axa 2 - Orașe atractive și unite	33,111,278	26,657,170	6,454,108
Axa 3 - Asistență Tehnică	5,823,604	3,199,151	2,624,453

Programul de Cooperare Interregională INTERACT 2007-2013

Aria de cooperare a programului cuprinde cele 27 de state membre plus Norvegia și Elveția – state partenere cu statut special.

Bugetul programului: (unic pentru 27 state membre pentru perioada 2007-2013, la care se adaugă contribuția Elveției și Norvegiei):

Buget total (milioane euro) FEDR + cofinanțare națională	Din care	
	FEDR	Cofinanțare națională
TOTAL	34	6
România		0,3
Alte state partenere		5,7

Obiectivul strategic general al programului constă în creșterea eficienței și eficacității programelor și proiectelor de cooperare teritorială în perioada de programare 2007-2013.

Axele prioritare ale programului:

- Axa prioritară 1 – Dezvoltarea și livrarea serviciilor (grupuri de intervenție: Resurse, Cooperare, Diseminare și publicitate, Managementul calității);
- Axa prioritară 2 – Asistență tehnică.

Alocarea financiară pe axe prioritare:

Distribuirea bugetelor totale eligibile	Finanțare totală eligibilă (euro)	Finanțare FEDR (euro)	Finanțare națională (euro)
TOTAL	40,039,426	34,033,512	6,005,914
Axa prioritară 1 – Dezvoltarea și livrarea	37,637,060	31,991,501	5,645,559

serviciilor			
Axa 2 - Asistență Tehnică	2,402,366	2,042,011	360,355

❖ Fondul pentru mediu

Fondul pentru mediu reprezintă un instrument economico-financiar destinat susținerii și realizării proiectelor de protecția mediului, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare în domeniul protecției mediului.

Fondul de Mediu este gestionat de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile prin Administrația Fondului de Mediu. Fondul de Mediu finanțează acțiuni sub forma depunerii de proiecte însoțite de documentația tehnică aferentă realizată în prealabil (studii de fezabilitate, proiecte tehnice, etc.).

Beneficiarii eligibili pentru Fondul de Mediu sunt: autorități publice locale, operatori economici, organizații neguvernamentale și unități de învățământ.

În cazul în care solicitantul este o unitate de învățământ, aceasta trebuie:

- * Să aibă personalitate juridică (în cazul unităților de învățământ fără personalitate juridică constituite ca structuri în cadrul unor unități de învățământ cu personalitate juridică, cererea de finanțare și proiectul vor fi depuse de către aceasta, cu precizarea că implementarea proiectului va avea loc în cadrul unității de învățământ fără personalitate juridică);
- * Să se afle în sistemul național de învățământ (de stat sau particular acreditate);
- * Să susțină din surse financiare proprii (în proporția acceptată de AFM) contribuția proprie (partea de cheltuieli eligibile nefinanțate din Fondul pentru mediu și cheltuielile neeligibile).

În cazul în care solicitantul este o administrație publică locală, aceasta trebuie:

- * Să acționeze în nume propriu;
- * Să susțină din surse financiare proprii (inclusiv prin credite bancare) contribuția proprie (partea de cheltuieli eligibile nefinanțate din Fondul pentru mediu și cheltuielile neeligibile).

Categoriile de proiecte eligibile:

- prevenirea poluării;
- reducerea impactului asupra atmosferei, apei și solului;
- reducerea nivelurilor de zgomot;
- utilizarea de tehnologii curate;
- gestionarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase;
- protecția resurselor de apă, stațiile de tratare, stațiile de epurare pentru comunități locale;
- gospodărirea integrată a zonei costiere;
- conservarea biodiversității;
- administrarea ariilor naturale protejate;
- educația și conștientizarea publicului privind protecția mediului;
- creșterea producției de energie din surse regenerabile;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor;

- împădurirea terenurilor degradate situate în zonele deficitare în păduri, stabilite în condițiile legii;
- închiderea iazurilor de decantare din sectorul minier;
- lucrări destinate prevenirii, înlăturării și/sau diminuării efectelor produse de fenomenele meteorologice periculoase la lucrările de gospodărire a apelor aferente obiectivelor din domeniul public al statului.

❖ Parteneriatul Public Privat

Parteneriatul Public Privat (PPP) reprezintă un mecanism contractual utilizat pe scară largă în statele cu o economie de piață dezvoltată. PPP este o metodă de dezvoltare a infrastructurilor și de modernizare a serviciilor, pe baza unui parteneriat între sectorul public și cel privat. Interesul de a forma astfel de parteneriate rezidă în abilitatea de a mobiliza un capital mai mare decât cel înscris în bugetele autorităților publice și de a utiliza experiența investitorilor privați pentru a gestiona cheltuielile proiectului într-un mod mai eficient.

Autoritățile publice implică investitori privați în astfel de proiecte, rămânând în continuare responsabile în privința aspectelor de interes public și asigurând, în același timp, un anumit nivel al serviciilor publice. PPP permite autorității publice să ofere servicii moderne și eficiente și să furnizeze un plus de valoare pentru contribuabili.

Un proiect public-privat se realizează în întregime sau în majoritatea cazurilor cu resurse financiare proprii ori atrase de către un investitor pe baza unui model de parteneriat public-privat din care va rezulta un bun public.

Capitalul privat trebuie implicat în sfera serviciilor publice locale sub forma parteneriatului public-privat pentru că interesul privat disciplinează autoritatea din punct de vedere bugetar și crește eficiența economică a operatorului, concentrează capital pe termen lung în sfera serviciilor publice, introduce elemente de concurență într-un domeniu caracterizat în general ca monopolist.

Astfel de parteneriate s-au realizat cu precădere în sfera serviciilor de gospodărire comunală. Domeniile cele mai atractive pentru capitalul privat îl reprezintă colectarea, transportul și depozitarea gunoiului menajer, transportul local și iluminatul public.

Încheierea unui parteneriat public-privat pentru furnizare de servicii și de infrastructuri publice este o soluție care oferă multe avantaje, dar care este complicat de pus în practică și de finalizat cu succes. Principalele avantaje ale parteneriatului public-privat sunt:

- Posibilitatea de a realiza rapid și eficient, din punct de vedere al costurilor, obiective de investiții publice;
- Decongestionarea administrației de activități care pot fi mai bine realizate ca urmare a colaborării cu sectorul privat;
- Distribuția riscului între mai mulți parteneri;
- Dezvoltarea mediului de afaceri local prin încurajarea competiției și responsabilizarea lui prin implicarea în proiecte de interes public.

Autoritatea publică locală care se implică într-un parteneriat cu domeniul privat își asumă, însă, și anumite riscuri specifice, aplicabile numai ei. Autoritatea publică riscă să încurajeze crearea unui monopol care poate duce la întreruperea lucrărilor, la costuri suplimentare, riscuri de nonperformanță și de imposibilitatea de a înlocui concesionarul. Pentru limitarea acestor

riscuri, cele două părți implicate într-un parteneriat public-privat trebuie să aibă grijă la fiecare fază a parteneriatului, adică la concepția, construcția și exploatarea sa. Trebuie definite foarte bine obiectivele parteneriatului, din toate punctele de vedere, nu numai financiar, și trebuie stabilite anumite reguli pe care să le respecte și autoritatea publică, și cea privată.

❖ Programele bilaterale

România are încheiate o serie de acorduri de cooperare bilaterală, atât cu state membre ale Uniunii Europene, cele mai cunoscute fiind cele cu Olanda și Belgia, dar și cu alte state cum ar fi Tunisia sau Japonia.

✚ MATRA este un program de finanțare al Ministerului de Afaceri Externe din Olanda, compus dintr-o gamă largă de componente care sprijină procesul de transformare socială care are loc în Europa Centrală și de Est. Unul din componentele programului MATRA este Programul de Granturi Mici acordate de Ambasadă (Matra Small Embassy Projects Programme), cunoscut și sub denumirea de Matra-KAP.

Matra-KAP este un program implementat prin intermediul Ambasadei Regatului Țărilor de Jos la București.

Beneficiarii pot fi organizații neguvernamentale (ONG-uri) cu personalitate juridică stabilite în România, autorități publice locale, instituții și agenții.

Activitățile care pot fi finanțate în cadrul acestui program țin de administrație publică, ordine publică, informații publice, drepturile omului, minorități, protecția mediului, întărirea capacității ONG-urilor, politici sociale și de ocupare a forței de muncă, sănătate, educație, cultură, dezvoltarea de politici în vederea asigurării de locuințe.

Programul Matra-KAP se lansează anual. Pentru anul 2008 data limită de aplicare a fost 20 iunie. Durata de implementare a proiectului nu poate depăși 12 luni.

Sumele care se acordă sunt cuprinse între 9.000 de euro și 15.000 euro. Beneficiarul sprijinului acordat trebuie să aibă, la rândul său, o contribuție financiară. Se acceptă și contribuții în natură care o completează pe cea financiară.

✚ Cooperarea bilaterală dintre România și Belgia: în contextul inundațiilor din România din perioada aprilie-mai 2006, Belgia a oferit asistență financiară țării noastre în valoare de 80.000 euro, ajutor coordonat de Crucea Roșie flamandă din Belgia. Ajutorul a fost format din donații în valoare de 72.000 euro constând în vaccinuri antitetanos, antitifos, 250 corturi de familie, 12 dispensare de campanie.

Un alt ajutor, în valoare de 77.000 euro din partea guvernului federal belgian, a fost oferit ca răspuns la solicitarea României de ajutor în urma inundațiilor, prin mecanismul european de protecție civilă.

În agricultură, există proiecte de cooperare în domeniul culturii și al procesării inului, culturilor oleaginoase și proteice, proiecte privind construcția de spații protejate, modernizarea serelor, culturilor de pomi fructiferi și legume în condiții de irigare, în domeniul înființării de plantații de pomi și arbuști fructiferi, în special specii termofile (cais, piersic).

Cooperarea descentralizată cuprinde 63 înfrățiri, 15 relații de colaborare, 2 de asociere, 2 de parteneriat și 2 de prietenie. Acțiunile derulate cu sprijin flamand se încadrează în următoarele categorii: îngrijiri medicale de bază, copiii săraci, grupuri locale de tineret, îngrijire specială pentru copii, turism rural.

✚ Programul de Cooperare Norvegian (PCN) cu România este administrat de Norvegia, prin Innovation Norway în calitate de Administrator al Fondului, fiind destinat să contribuie la creșterea economică și dezvoltarea durabilă în România.

Solicitanții eligibili sunt IMM-urile, organizațiile neguvernamentale și administrațiile publice locale. Activitățile eligibile se adresează cu prioritate următoarelor domenii și subdomenii:

- Reducerea emisiilor de gaze, inclusiv implementarea comună a proiectelor sub protocolul Kyoto și a altor emisii în aer și apă;
  - Reducerea poluării aerului, în special a emisiilor de gaze cu efect de seră;
  - Reducerea și prevenirea poluării apei;
  - Managementul deșeurilor, tratarea apelor uzate și depozitarea în siguranță a substanțelor periculoase;
  - Promovarea unui transport urban care să nu dăuneze mediului.
- Eficiența energetică și energie regenerabilă;
  - Promovarea eficienței energetice în sectoarele cheie, cum ar fi industrie, construcții, locuințe și transport;
  - Promovarea energiei regenerabile;
  - Actualizarea sistemelor energetice și de încălzire, inclusiv folosirea co-generării de energie electrică și termică;
- Facilitarea producției sustenabile, inclusiv certificarea și verificarea;
  - Îmbunătățirea tehnologiei și a proceselor (inclusiv soluții IT) în toate sectoarele;
  - Activități de promovare a protecției mediului în sectorul turism;
  - Măsuri veterinare și sanitare în cadrul producției alimentare.
- Sănătatea.

Aplicațiile necesită existența unui parteneriat între entitățile din România și Norvegia, incluzând companii private și publice, instituții private și publice, autorități publice, centrale și regionale sau locale, ONG-uri, parteneri sociali. Oricare din parteneri poate fi promotorul aplicației. Rata de finanțare pentru proiecte variază între 250.000 și 5.000.000 euro. Termenul limită până la care se pot depune cereri de finanțare este 31 decembrie 2008, dar programul se reia anual.

❖ **Ambasade, fundații, organizații**

O serie de ambasade (Olanda, Canada, Elveția, Danemarca) derulează o serie de finanțări pentru domenii dintre cele mai variate, cum ar fi îngrijirea copiilor, dezvoltare socială și implicarea societății civile în deciziile administrației locale.

Guvernului Germaniei a investit sume semnificative în dezvoltarea orașelor care au adăpostit comunități săsești importante, cum ar fi Timișoara sau Sibiu.

Cel mai cunoscut ajutor guvernamental străin îl reprezintă, totuși, cel acordat de Guvernul Statelor Unite în perioada 1990-2007. Congresul Statelor Unite a adoptat în urma prăbușirii blocului comunist din Europa Centrală și de Est, Actul pentru Sprijinirea Democrației în Europa de Est (Actul SEED) prin care se ofereau fonduri și asistență fostelor țări comuniste. Principalele obiective ale SEED sunt contribuția la înființarea instituțiilor democratice și a pluralismului politic, promovarea sistemului pieței libere.

În perioada 1990-2006, asistența pentru dezvoltare acordată României de Guvernul Statelor Unite s-a ridicat la 562 milioane de dolari, în medie 33 milioane dolari anual.

Departamentele și agențiile Guvernului Statelor Unite care au gestionat programele de asistență pentru dezvoltare în România în perioada 1990-2007 sunt: Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Departamentul pentru Agricultură, Departamentul pentru Comerț, Departamentul de Justiție, Departamentul de Stat, Departamentul pentru Trezorerie, Biroul Federal de Investigații, Corpul Păcii, Agenția Statelor Unite pentru Informații (USIA).

Principalele organizații neguvernamentale străine care colaborează cu instituțiile și organizațiile românești în diferite sectoare de activitate sunt Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, Fundația Charles Stewart Mott (SUA), Alianța pentru inițiative voluntare și dezvoltare Allavida (Anglia).

Cele mai importante fundații care finanțează diverse inițiative ale instituțiilor publice sau ale societății civile sunt:

- Open Society Institute - Local Government Initiative Program (diferite finanțări cu tema neanunțată, oferte de instruire);
- Community Fund (persoane cu dizabilități și defavorizate de societate, proiecte pentru îmbunătățirea calității vieții în comunitate);
- Fundația Charles Stewart Mott (societate civilă, mediu, combaterea sărăciei. Pentru Europa Centrală și de Est finanțările sunt clasificate în trei categorii: consolidarea societății civile, promovarea drepturilor și responsabilităților cetățenești și îmbunătățirea relațiilor etnice);
- Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond – Fundația Tercentenary a Băncii Suediei (cercetarea științifică în domeniul științelor sociale și umane);
- Fundația Culturală Europeană (activități culturale și educaționale derulate de organizații sau persoane fizice);
- Fundația Baudouin (societate civilă, justiție socială, guvernare și filantropie);
- Fundația Egmont (proiecte pentru copii și tineri);
- Fundația Carpathian (promovarea relațiilor de bună vecinătate între regiunile de granițe: România, Ungaria, Polonia, Ucraina, Slovacia);
- Fundația Principesa Margareta (îmbunătățirea condițiilor de viață ale copiilor, tinerilor, familiilor și vârstnicilor aflați în dificultate; creșterea capacității instituționale a organizațiilor și instituțiilor care lucrează cu copii și vârstnici; cultivarea creativității și talentului local);

- Fundația pentru Copii Ronald McDonald's, (filială a Ronald McDonald's House Charity) a fost sponsorul principal în România pentru programul Operation Smile prin care 200 de copii cu malformații faciale au fost operați. Alte acțiuni caritabile cuprind ajutarea cu bani a unor orfeline și clinici de copii, cumpărarea unei ambulanțe pentru Spitalul Universitar, donarea unei ambulanțe Spitalului de copii Grigore Alexandrescu, organizarea programului comunitar Millenium Dreams;
- Fundația Vodafone (acțiuni caritabile și programe pentru oameni cu nevoi speciale și categorii defavorizate, în special copii și bătrâni).

❖ Banca Europeană de Investiții

Banca Europeană de Investiții (BEI), instituția finanțatoare a Uniunii Europene, a fost creată în anul 1958 prin Tratatul de la Roma. Banca are personalitate juridică și autonomie financiară și contribuie la realizarea obiectivelor Uniunii prin acordarea de finanțări pe termen lung pentru proiecte specifice, respectând reglementările prudențiale bancare. BEI urmărește și își adaptează continuu activitatea la evoluțiile recente ale politicilor comunitare.

BEI își desfășoară activitatea în strânsă colaborare cu comunitatea bancară, atât în ceea ce privește împrumuturile de pe piețele de capital, cât și finanțarea proiectelor de capital. BEI acordă credite din împrumuturile contractate, care împreună cu fondurile proprii (capital și rezerve), constituie resursele proprii. În afara Uniunii, operațiunile de finanțare ale BEI sunt realizate în principal din resursele proprii ale băncii, dar, de asemenea, prin mandat, din resursele bugetare ale statelor membre.

Aționarii băncii sunt statele membre ale Uniunii Europene, contribuția fiecărui stat membru la capitalul băncii fiind calculată în funcție de PIB. BEI este acționarul majoritar al Fondului European de Investiții, alături de care formează Grupul BEI.

BEI finanțează proiecte care au ca obiectiv promovarea politicilor Uniunii Europene și implementarea Agendei Lisabona, a Inițiativei Inovare 2010 de creare și promovare a unei economii bazate pe cunoaștere. BEI împrumută până la 50% din valoarea unui proiect și co-finanțează investițiile împreună cu alte bănci (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare).

În prezent, BEI a devenit cea mai importantă sursă de finanțare internațională a proiectelor din noile state membre ale Uniunii Europene, dar și pentru cele din regiunea Balcanilor. Aproape jumătate din sumele împrumutate au fost orientate către proiecte în domeniul transporturilor. Proiectele din sectorul industrial, de mediu și telecomunicații au absorbit aproape 15% fiecare, în timp ce 10% a fost împrumutat pentru proiectele din sectorul energetic, sănătate și educație.

Începând din anul 1990, banca a fost autorizată de Consiliul Guvernatorilor să acorde împrumuturi în țările din Europa Centrală și de Est. În perioada de pre-aderarea a celor opt state din Europa Centrală și de Est la UE, BEI a acordat împrumuturi în valoare de 25 miliarde euro în vederea finanțării proiectelor de infrastructură, mediu, servicii și industrie, educație, sănătate și IMM-uri.

Prioritățile băncii la nivelul Uniunii Europene sunt pentru susținerea:

- coeziunii și convergenței;
- întreprinderilor mici și mijlocii;
- durabilității mediului;

- inovației;
- dezvoltării rețelelor de transport transeuropene;
- surselor de energie durabile, competitive și sigure.

BEI operează și în afara Uniunii Europene sub incidența unor protocoale financiare încheiate cu 12 țări din regiunea Mediteranei, 30 țări din Asia și America Latină și cu 70 de state din cadrul Convenției de la Lome (Africa, Caraibe și Pacific). Acțiunile băncii în exteriorul Uniunii Europene s-au ridicat la 5 miliarde euro în anul 2005.

❖ Produse și credite bancare

BRD - Groupe Société Générale

BRD - Groupe Société Générale, declarată de Euromoney "Banca anului 2007" în România se implică din ce în ce mai mult în finanțarea proiectelor cu componentă de fonduri europene post-aderare și oferă produse și servicii bancare adaptate cerințelor de co-finanțare și/sau pre-finanțare.

EUROBRD este programul de finanțare dezvoltat de BRD pentru proiectele cu fonduri europene post-aderare prin care oferă soluții de finanțare tuturor beneficiarilor de fonduri europene, fiind foarte flexibil în a se adapta necesităților acestora.

Consultanța oferită de specialiștii bănci cuprinde atât consultanță primară în ceea ce privește încadrarea proiectului pe cel mai bun program european sau național de finanțare, cât și consultanță financiară, iar pentru redactarea planului de afaceri, a studiului de fezabilitate și a cererii de finanțare BRD are încheiate protocoale de colaborare cu firme de consultanță specializate, în funcție de tipul proiectului.

Pentru administrațiile publice locale, EUROBRD oferă următoarele produse bancare:

- ✚ **EUROBRD APL Investiții** - credit de investiții în completarea surselor proprii, pentru finanțarea componentei de contribuție proprie aferentă proiectelor cu componentă fonduri europene post-aderare.

Beneficiari: comuna, orașul, municipiul, județul sau asocieri ale acestora. **Avantaje:**

- Perioada de creditare este de maxim 20 de ani și se stabilește în funcție de tipul proiectului de investiții și capacitatea de rambursare a clientului;
- Perioada de grație este de maxim 36 de luni;
- Garanțiile se stabilesc ținând seama de volumul creditului, situația economico-financiară a clientului, durata de creditare;
- Solicitantul poate garanta cu veniturile proprii estimate a se încasa la bugetul local pe perioada de creditare, scrisori de garanție emise de instituții financiare agreate de bancă;
- Rambursarea creditului și a dobânzilor aferente se efectuează conform graficului de rambursare, în rate lunare / trimestriale / semestriale.

- ✚ **EUROBRD APL Suport** - credit de investiții revolving pe termen scurt sau mediu, destinat finanțării decalajului de plăți existent între realizarea plăților aferente proiectului de investiție și încasările de fonduri europene nerambursabile.

Beneficiari: comuna, orașul, municipiul, județul sau asocieri ale acestora. **Avantaje:**

- Perioada de creditare este de maxim 48 de luni și se stabilește în funcție de perioada de execuție a proiectului de investiții;
  - Garanțiile se stabilesc ținând seama de volumul creditului, situația economico-financiară a clientului, durata de creditare;
  - Solicitantul poate garanta cu veniturile proprii estimate a se încasa la bugetul local pe perioada de creditare, scrisori de garanție emise de instituții financiare agreeate de bancă, alte garanții reale acceptate de bancă;
  - Rambursarea creditului se face pe măsura încasărilor de la entitatea finanțatoare de fonduri europene a sumelor aferente cheltuielilor eligibile ale investiției.
- ✚ **EUROBRD APL Linie/Credit de Investiții** - credit de investiții pe termen mediu și lung pentru finanțarea unuia sau mai multor proiecte de investiții, având două componente:
- finanțarea componentei de contribuție proprie aferentă proiectelor cu componentă fonduri europene nerambursabile;
  - finanțarea decalajului de plăți existent între realizarea plăților aferente proiectului de investiție și încasările de la entitatea finanțatoare a fonduri europene nerambursabile.

Beneficiari: comuna, orașul, municipiul, județul sau asocieri ale acestora. **Avantaje:**

- Perioada de creditare este de maxim 20 de ani, componenta revolving a facilității fiind de maxim 4 ani;
- Perioada de utilizare este în concordanță cu valabilitatea componentei revolving a facilității;
- Garanțiile se stabilesc ținând seama de volumul creditului, situația economico-financiară a clientului, durata de creditare;
- Solicitantul poate garanta cu veniturile proprii estimate a se încasa la bugetul local pe perioada de creditare, scrisori de garanție emise de instituții financiare agreeate de bancă, alte garanții reale acceptate de bancă;
- Rambursarea creditului în perioada de utilizare se face la solicitarea clientului; la expirarea perioadei de utilizare rambursarea se va efectua conform graficului de rambursare, în rate lunare / trimestriale / semestriale.

BANCPOST

Bancpost este una dintre cele mai importante bănci din România, având o echipă puternică de specialiști, o rețea teritorială extinsă și o gamă largă de produse și servicii.

Bancpost a dezvoltat o serie de produse și servicii inovatoare, cuprinzând consultanți pentru pregătirea documentelor necesare pentru obținerea finanțării, pachete de servicii financiare care includ de la credite de investiții până la linii de credit și produse de trezorerie.

Produsul EUROacces al Bancpost are următoarele caracteristici:

- **One-stop-shop:** soluții complete pentru accesarea fondurilor și implementarea proiectelor europene care includ:
  - punct unic de contact local în centrul de afaceri;

- sinergie între informații filtrate, consultant extern dedicat și servicii bancare dedicate;
- combinație între credite de investiții pentru co-finanțare, pre-finanțare și produse de trezorerie;
- **Orientarea către proiectul de investiții “mare” nu doar proiectul “eligibil”** prin finanțarea cheltuielilor neeligibile și combinarea creditului de investiții cu linii de credit pentru TVA și operarea ulterioară a investiției;
- **Corelarea finanțării bancare cu particularitățile proiectului european** prin acordarea unei perioade de grație pe perioada execuției proiectului, rambursarea creditului bancar din grantul primit, flexibilitate în contribuția proprie reală și flexibilitate în garanții.

InfoEuroAcces este un produs inovativ de informare, singurul disponibil în acest moment pe piață care facilitează accesul la informațiile despre fondurile europene și modul lor de accesare. InfoEuroAcces oferă următoarele facilități:

- se pot căuta programe de finanțare după tipul beneficiarului, domeniul de finanțare, valoarea grantului, cota de finanțare, cuvinte cheie;
- se poate vizualiza fișa sintetică a fiecărui program de finanțare pe domeniile de interes;
- se verifică îndeplinirea condițiilor de eligibilitate pentru programul de interes.

Bancpost pune la dispoziție pentru faza de pregătire a proiectului informații și consiliere, scrisori de confort sau garanție, evaluarea preliminară a proiectului și pre-aprobarea finanțării bancare “de completare”, consultanță în scrierea proiectului. În faza de implementare banca operează deschiderea și managementul contului proiectului, credite de investiții flexibile pentru co-finanțare, pre-finanțare sau finanțarea cheltuielilor ne-eligibile, credite punte pentru pre-finanțare, operațiuni de hedging valutar, consultanță în implementarea proiectului. Pentru faza de operare Bancpost oferă linii de credit pentru operarea ulterioară a investițiilor.

În faza de elaborare a cererii de finanțare Bancpost recomandă un consultant internațional dedicat pentru pregătirea depunerii proiectului la autoritățile competente (încadrarea ideii într-un Programul Operațional, Axă Prioritară, Domeniu de Intervenție, verificarea îndeplinirii condițiilor necesare pentru a elabora o aplicație, elaborarea cererii de finanțare și anexelor pentru a răspunde obiectivelor programului și cerințelor, elaborarea, după caz, a planului de afaceri, analizei economico-financiare, analizei cost-beneficiu, studiului de fezabilitate.

Asistența din partea consultantului pe tot parcursul implementării proiectului cuprinde întocmirea dosarelor de achiziții bunuri, lucrări și servicii, întocmirea dosarelor de rambursare a cheltuielilor, întocmirea raportărilor periodice și altor situații solicitate de organismele intermediare sau alte autorități cu atribuții în domeniul fondurilor europene.

Banca Comercială Română

Banca Comercială Română (BCR) a lansat în luna august 2008 pachete de produse și servicii destinate finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile, inițiate de entități publice și/sau private. BCR a lansat în premieră pe piața românească de profil o ofertă completă de produse și servicii marca EU Office BCR pentru fiecare tip de investiție în parte.

EU Office BCR este o structură specializată în domeniul finanțărilor din fonduri europene

înființată în cadrul BCR din anul 2006 care asigură o informare complexă și completă cu privire la structurile europene și oferă atât servicii de consultanță cât și o gamă largă de produse destinate finanțării sau cofinanțării proiectelor de investiții. EU Office BCR este disponibilă și la nivel teritorial, în toate cele opt zone de dezvoltare economico-socială ale României.

Principalele pachete de produse și servicii oferite de bancă sunt:

- ✘ Pachetul **EU Agri BCR** destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile, inițiate de microîntreprinderi, Persoane Fizice Autorizate, Asociații Familiale, Asociații de Producători, IMM-uri, întreprinderi mari, Autorități Publice Locale mici (comune) care vor să acceseze PNDR;
- ✘ Pachetul **EU Competitiv BCR** este destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile, inițiate de companii mari și IMM-uri în cadrul POS CCE;
- ✘ Pachetul **EU Infrastructura BCR** este destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile, inițiate de entități publice în cadrul POR și PNDR;
- ✘ Pachetul **EU Turism BCR** este destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile, inițiate de entități publice și/sau private în cadrul POR și PNDR;
- ✘ Pachetul **EU Pescuit BCR** este destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile, inițiate de microîntreprinderi, Persoane Fizice Autorizate, Asociații Familiale, Asociații de Producători, IMM-uri, întreprinderi mari, Autorități Publice Locale mici (comune) în cadrul Programului Operațional pentru Pescuit.

În componența acestor pachete se regăsesc următoarele produse și servicii:

- ✘ **Credit de prefinanțare** destinat pre-finanțării proiectelor pe perioada cuprinsă între semnarea contractului de finanțare nerambursabilă de către Autoritatea de Management a programului respectiv și beneficiarul finanțării nerambursabile și momentul rambursării cheltuielilor efectuate în cadrul acestui contract (sau pe etape de implementare - între două cereri de rambursare transmise de beneficiar la Autoritatea de Management a programului respectiv;
- ✘ **Credit de co-finanțare** pentru finanțarea costurilor eligibile și neeligibile ale proiectului
- ✘ **Garanție bancară** pentru implementare, **garanție bancară** pentru restituirea avansului;
- ✘ **Cont special pentru proiect** necesar derulării proiectului: cont curent, subcont distinct în lei;

Asistență gratuită în implementarea proiectului: informare asupra regulilor de implementare, verificarea documentațiilor înainte de efectuarea plăților, verificarea rapoartelor de progres și a documentației necesare pentru solicitarea grantului la Autoritatea de Management a programului respectiv.

❖ Sponsorizări

Instituțiile publice mai pot folosi pentru desfășurarea activității lor bunuri materiale și fonduri bănești, primite de la persoane juridice și fizice sub forma de donații și sponsorizări, cu respectarea dispozițiilor legale. Fondurile bănești primite în condițiile de mai sus, în situația instituțiilor publice finanțate integral de la bugetul de stat, sunt vărsate direct la bugetul local, din care se finanțează acestea. Cu aceste sume se majorează veniturile și cheltuielile bugetului local, iar fondurile respective se vor utiliza cu respectarea destinațiilor stabilite de transmițător.

Excedentele rezultate din execuția bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și din subvenții se regularizează la sfârșitul anului cu bugetele locale din care sunt finanțate, în limita sumelor primite de la acestea, dacă legea nu prevede altfel. Excedentele rezultate din execuția bugetelor instituțiilor publice, finanțate integral din venituri proprii, rămân la dispoziția acestora, urmând a fi folosite în anul următor cu aceeași destinație.

❖ Voluntariatul

Legea nr. 195/2001, cu modificările și completările ulterioare, sau Legea voluntariatului, reglementează participarea persoanelor fizice la acțiuni de voluntariat organizate de persoane juridice de drept public și de drept privat, fără scop lucrativ, în România.

Ziua Internațională a Voluntarilor este sărbătorită pe data de 5 decembrie.

Voluntariatul este definit ca activitatea desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială.

Elementele care definesc voluntariatul sunt:

- persoana fizică (nu o organizație sau instituție);
- propria inițiativă (nu o constrângere);
- activitate (deci un serviciu, nu un bun material sau tangibil sau o facilitate);
- în folosul altora (persoane sau organizații neguvernamentale, respectiv instituții publice, nu pentru sine sau membrii ai familiei);
- fără o contraprestație materială (fără o plată pentru activitatea desfășurată. Rambursarea cheltuielilor aferente desfășurării activității este acceptabilă).

Centrele pentru voluntariat sunt o organizații neguvernamentale dedicate dezvoltării voluntariatului la nivelul comunității. Activitatea acestor organizații este legată, în primul rând, de corelarea necesităților de voluntari existente la nivelul comunității cu disponibilul de voluntari doritori să se implice în rezolvarea problemelor publice.

Voluntariatul este o componentă de bază a modului de manifestare a societății civile. El transpune în practică cele mai nobile aspirații ale omenirii – dorința (nevoia) de pace, libertate, șanse egale, siguranță și dreptate pentru toți oamenii. În această eră a globalizării și a schimbării continue, lumea devine mai mică, mai interdependentă și mai complexă.

Voluntariatul – atât prin acțiuni individuale, cât și de grup – este o modalitate prin care:

- pot fi promovate și întărite valori umane legate de comunitate, grija față de soarta aproapelui;

- indivizii își pot exercita drepturile și responsabilitățile ce le revin ca membri ai comunității, în timp ce evoluează și învață de-a lungul vieții, devenind conștienți de întregul lor potențial uman;
- se pot crea legături care să ajute la depășirea diferențelor care îi despart pe oameni, astfel încât să trăiască împreună în comunități sănătoase și solide, muncind împreună la găsirea unor soluții inovatoare pentru provocările comune și pentru a modela destinele colective.

Principalii actori în domeniul voluntariatului în România: Centrul Național de Voluntariat Pro Vobis, centrele locale de voluntariat din țară, organizații care derulează programe stabile de voluntariat sau care implică voluntari în activitățile lor, ONG-uri care derulează programe de voluntariat internațional: Service Civil International Romania, Youth Action for Peace, Fundația Life.

Capitolul 9. Parteneriate oportune

Parteneriatele implică o colaborare strânsă pe bază de dialog sistematic între diferiți actori și este relevant pentru gradul de descentralizare care caracterizează întreaga politică de coeziune economică și socială în Uniunea Europeană.

Parteneriatele presupun adeseori implicarea actorilor relevanți precum: autoritățile regionale, locale, urbane și alte autorități publice competente; parteneri economici și sociali; orice alt organism considerat a fi în măsură să reprezinte societatea civilă, organizațiile civile și organismele însărcinate cu promovarea egalității dintre bărbați și femei.

Acestea din urma îmbunătățesc gradul de coordonare a politicilor și de adaptare la condițiile specifice locale; conduc la o mai bună utilizare și orientare a proiectelor și programelor; integrează preocupările societății civile în exercițiile de planificare strategică printr-o participare democratică mai mare și mai extinsă geografic; stimulează implicarea companiilor private în proiectele locale; promovează un grad mai mare de satisfacție față de politicile publice.

Parteneriatele comportă în general avantaje: o mai bună coordonare a activităților, transparență în acțiunile întreprinse, dezvoltarea unei mai bune capacități instituționale la nivel sectorial (este vorba despre activități sau operațiuni dintr-un anumit domeniu/sector) și teritorial; o mai bună absorbție a resurselor prin îmbunătățirea procesului de identificare a nevoilor, prioritizarea acestora la nivel regional, sectorial, de domeniu și identificarea de soluții adecvate finanțabile din fonduri europene și o mai bună diseminare a informațiilor.

Parteneriatul la nivel local permite o mai bună identificare a problemelor comunității, găsirea de noi resurse și parteneri; depășirea obstacolelor datorate lipsei de comunicare; o mai bună folosire a oportunităților.

Având în vedere cele de mai sus, considerăm că una din soluțiile de îmbunătățire a activității administrației locale o reprezintă înființarea de parteneriate eficiente și durabile între autoritățile locale și societatea civilă, în vederea identificării și soluționării problemelor comunităților, precum și a implementării în comun a proiectelor și acțiunilor identificate.

Pentru o bună absorbție a fondurilor puse la dispoziția României este nevoie de proiecte multe, eligibile și cu impact, administrate deschis și transparent. Capacitatea de absorbție a fondurilor este cu atât mai mare cu cât există mai mulți beneficiari bine pregătiți pentru administrarea lor. Pentru aceasta, țările membre ale UE includ organizațiile neguvernamentale în rândul beneficiarilor de fonduri europene (ca aplicanți sau parteneri).

În acest sens, recomandăm identificarea unor organizații non – guvernamentale, care să activeze în domeniile de dezvoltare identificate, pentru derularea acțiunilor comune cu administrația publică locală.

În ceea ce privește asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale, acestea se recomandă pentru accesarea în comun a unor finanțări nerambursabile și pentru gestionarea serviciilor publice într-o manieră mai eficientă.

Pentru implementarea cu succes a proiectelor și acțiunilor identificate în cadrul direcțiilor de dezvoltare, propunem crearea de parteneriate, în special cu:

- Parteneriate sau solicitarea de asistență Consiliului Județean Suceava, instituție care, în baza legii 215/2001 republicate, are competența de a acorda consultanța în domenii specifice, în condițiile legii, unităților administrativ-teritoriale din județ, la cererea acestora.
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Drepturilor Copilului Suceava, instituție în subordinea Consiliului Județean, pentru activități de asistență socială.
- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava în vederea derulării unor activități legate de dezvoltarea resurselor umane, în calitate de furnizor autorizat de cursuri de formare și reconversie profesională, care sunt gratuite pentru persoanele care nu dispun de venituri.
- Agenția pentru Protecția Mediului – în vederea implementării cu succes a proiectelor de mediu, respectând legislația de mediu în vigoare;
- Inspectoratul Școlar Județean Suceava, pentru acțiunile din domeniul educației și reabilitării infratructurii educaționale;
- Instituțiile de cultură din oraș, precum și cele de la nivel județean, regional, național și internațional, pentru dezvoltarea în comun a proiectelor cultural-artistice
- Centrele de voluntariat sau alte furnizoare de servicii sociale
- Camera de Comerț și Industrie, pentru proiectele de dezvoltare economică
- Centre sau furnizori acreditați de formare
- Asociațiile de proprietari, în vederea implementării proiectelor de reabilitare termică a blocurilor de locuințe
- parteneri din statele membre ale Uniunii Europene, din diferite domenii de activitate, în funcție de specificul proiectelor de cooperare europeană teritorială identificate.

În ceea ce privește parteneriatul public – privat (PPP), acest poate fi un ca mijloc de realizare a obiectivelor și proiectelor de infrastructură și de administrare eficientă a serviciilor de utilitate publică.

Această cooperare public-privat oferă o serie de avantaje cum ar fi:

- Accelerarea realizării obiectivelor și proiectelor de infrastructură programate
- Conjugarea preluării responsabilităților și riscurilor sectorului privat cu disponibilizarea serviciilor sectorului public și efectuarea promptă a plăților
- Reducerea pe ansamblu a costurilor proiectelor
- Stimularea îndeplinirii obligațiilor contractuale, asumate
- Îmbunătățirea calității serviciilor de utilitate publică
- Generarea unor venituri adiționale, de interes pentru sectorul privat
- Îmbunătățirea managementului sectorului public prin expunerea serviciilor la rigurile concurenței.

La baza selectării partenerilor privați și a încheierii contractelor de PPP stau următoarele principii: transparența, tratamentul egal, nediscriminatoriu, proporționalitatea, recunoașterea mutuală, libera concurență.

Contacte utile

INSTITUȚIA / ADRESA	WEB / E-MAIL
Ministerul Economiei și Finanțelor Bd. Mircea Vodă, nr. 44, sector 3, București Telefon: 021.302.52.00, Fax: 021.302.52.64	www.mefromania.ro
Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor Autoritatea de Management a POR (AM POR) Str. Apolodor, nr. 17, Latura Nord, sector 5 Tel: 037.211.14.09	www.mdlpl.ro info@mdlpl.ro
Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile Bd. Libertății nr. 12, sector 5, București Tel:021.316.02.15	www.mmediu.ro
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale B-dul Carol I, nr. 24, sector 3, București, Tel:021-307-23-00	www.mapam.ro
Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse Str. Dem.I.Dobrescu, nr.2-4, sector 1, București Tel: 021.313.62.67, 021.315.85.56	www.mmssf.ro
Ministerul Internelor și Reformei Administrative Piața Revoluției nr.1 A, sector 1, București Tel.: 021 / 303.70.80	www.mira.gov.ro
Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului Str. Gen. Berthelot 28-30, sector 1, București Tel: 021.405.62.00; 021.405.63.00	www.edu.ro
Ministerul Transporturilor Bulevardul Dinicu Golescu nr. 38, sector 1, București Tel: 021.319.95.65, 021.319.95.39	www.mt.ro
Ministerul pentru IMM, Comerț, Turism și Profesii Liberale Calea Victoriei nr. 152, sector 1, București Tel: 021.202.51.09	www.mimmc.ro
Organismul Intermediar pentru POR Calea Victoriei nr. 152, sector 1, București Tel: 021.202.54.91, 0372.165.491, fax 021.336.18.43	

Administrația Fondului de Mediu Splaiul Independenței nr. 294, Corp A, sector 6 București Tel/Fax: 021.317.02.87, 021.317.02.89, 021.319.48.49, 021.319.48.50	www.afm.ro
Agenția Națională a Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România Str. Poterași nr. 11, sector 4, București tel: 3362180, fax: 3361843	www.animmc.ro
Agenția de Plăți și Intervenții în Agricultură Bulevardul Carol I nr. 17, sector 2, București Tel: 021/310.16.35; fax: 021/315.67.79	www.apia.org.ro
Agenția de Plăți, Dezvoltare Rurală și Pescuit Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1, București Tel:021.402.27.79	www.apdrp.ro
Agenția Națională de Consultanță Agricolă Tel: 021.312.46.20; 312.46.27, Fax: 021.312.46.43;	www.consultantaagricola.ro
Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România Palatul Administrativ, Str. Dunării, nr. 178, cod 140047, Alexandria, județul Teleorman Telefon/Fax: 0247 316 077 Biroul European de Reprezentare – Bruxelles Bruxelles, Rue Montoyer 24, B-1000, Belgia Tel: +32 (0) 2 237 41 44, Fax: +32 (0) 2 237 41 99	www.uncjr.ro office@uncjr.ro www.uncjr.org bruxelles@uncjr.org
Asociația Municipiilor din România București, str. Academiei 3-5, etaj 1, cod 030011, <u>Tel./Fax:</u> 021 312 2476, 021 311 3491, 021 312 3675, 0311 023 556, 311 023 572 Biroul de reprezentare AMR Bruxelles 1 Square de Meeus, 1000 – Bruxelles	www.amr.ro amr@amr.ro calin.chira@amr-bruxelles.eu

Tel: +32 (0)2 213 82 30; Fax: +32 (0)2 213 82 39	
Organismul Intermediar pentru Energie	http://www.minind.ro/oie.html
Federatia Autoritatilor Locale	http://www.falr.ro
Asociatia Oraselor din Romania	http://www.aor.ro
Agentia Natională pentru Protecția Mediului	http://www.anpm.ro
Institutul European din Romania	http://www.ier.ro
Comisia Europeana	http://www.europa.eu
Parlamentul european	http://www.europarl.europa.eu
Reprezentanta Comisiei Europene in România	http://www.infoeuropa.ro
Consiliul municipalitatilor si regiunilor din Europa	http://www.ccre.org